12/11/2022

Ο Μητροπολίτης Μαρωνείας για την έννοια του πλησίον

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Μαρωνείας και Κομοτηνής

Με τίτλο «τις εστί μου πλησίον», ο Μητροπολίτης Μαρωνείας και Κομοτηνής κ. Παντελεήμων, εξέδωσε το μήνυμά του για την Κυριακή Η' Λουκά. «Το ουσιαστικό πρόβλημα δεν είναι ποιος «είναι» ο πλησίον, αλλά το πώς θα γινόμαστε πλησίον σε κάθε άνθρωπο που χρειάζεται βοήθεια. Δεν πρόκειται πλέον για μία έννοια στατική, αλλά δυναμική», είπε μεταξύ άλλων ο Σεβασμιώτατος.

Το μήνυμα του Σεβασμιωτάτου:

Το βασικό ερώτημα, που έθεσε αμυνόμενος ο νομικός στον Χριστό στην σημερινή

Ευαγγελική περικοπή ήταν: «και τις εστί μου πλησίον»·

Ο Χριστός όμως μετά την παραβολή ρωτά ποιος ενήργησε ως πλησίον, στρέφει δηλαδή την προσοχή στο υποκείμενο της αγάπης· «τις ούν τούτων των τριών πλησίον δοκεί σοι γεγονέναι...». Το «αγαπήσεις τον πλησίον σου ως σεαυτόν» ήταν μία εντολή του Μωσαϊκού Νόμου για τους Ιουδαίους. Το κρίσιμο όμως σημείο, στο οποίο υπήρχαν πολλές συζητήσεις, ήταν ποιος πρέπει να θεωρείται πλησίον.

Σύμφωνα με τον ιουδαϊκό Νόμο η έννοια του πλησίον ήταν συχνά συγκεχυμένη και περιορισμένη. Μερικοί νομοδιδάσκαλοι υποστήριζαν ότι είναι παράνομο να βοηθήσεις μία εθνική γυναίκα στην οδύνη του τοκετού, διότι επρόκειτο να γεννηθεί ένας άλλος εθνικός.

Για τους **Φαρισαίους**, ο απλός αγράμματος λαός δεν εθεωρείτο «πλησίον». Οι Εσσαίοι πάλι έβλεπαν ως πλησίον μόνον όσους ανήκαν στην κοινότητά τους και κήρυτταν το μίσος κατά παντός «υιού του σκότους».Ο Κύριος με την παραβολή που διηγείται ελευθερώνει την έννοια του πλησίον από συναρτήσεις γεωγραφικές, φυλετικές, θρησκευτικές.

Ο ιουδαίος νομικός ζητά τα όρια της έννοιας του πλησίον και ο Χριστός τονίζει ότι δεν υπάρχουν όρια στο χρέος της αγάπης. Πλησίον είναι ο κάθε άνθρωπος που βρίσκεται σε ανάγκη, αδιακρίτως έθνους, φυλής, θρησκευτικού πιστεύω, κοινωνικής τάξης. Και το ουσιαστικό πρόβλημα δεν είναι ποιος «είναι» ο πλησίον, αλλά το πως θα γινόμαστε πλησίον σε κάθε άνθρωπο που χρειάζεται βοήθεια. Δεν πρόκειται πλέον για μία έννοια στατική, αλλά δυναμική.

Ο Κύριος, με την αποκαλυπτική περιγραφή Του, δεν διευρύνει απλώς το νόημα του «πλησίον», αλλά συγχρόνως κάνει αυστηρή κριτική στη θρησκευτική νοοτροπία της εποχής Του και θέτει έμμεσα ένα ακόμη αμείλικτο ερώτημα: Ποιος έχει την ευαισθησία να κατανοεί καλύτερα το θέλημα του Θεού, να ανακαλύπτει το βαθύτερο νόημα της εντολής περί αγάπης του πλησίον; Ποιος τελικά τηρεί τον Νόμο;

Αυτοί που ασχολούνται επισήμως με το λειτουργικό και θρησκευτικό τυπικό, οι ιερείς και λευίται ή ένας ξένος, έξω από την ορθόδοξη ιουδαϊκή παρεμβολή, όπως ο Σαμαρείτης, που βλέπει με καθαρό μάτι και αυθόρμητη καρδιά τον συνάνθρωπό του, χωρίς θρησκευτικές και φυλετικές προκαταλήψεις; Είναι αυτός που ανταποκρίνεται έμπρακτα στις ανάγκες του άγνωστου και ανώνυμου πλησίον.